

GDi LOCALIS Visios

Корисничко упутство v1.0

GDi GISDATA Београд д.о.о. Булевар Михаила Пупина 165е 11070 Нови Београд, Србија

• Imagine. Implement. Innovate.

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihajla Pupina 165e PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201; Upisan/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d. Esri distributer za Srbiju GDi Effective Solutions

Садржај

ΙУ	од3						
II C	труктура апликације4						
1.	Заглавље са логом и насловом апликације5						
2.	Алатна трака за избор језика5						
3.	Алатна трака за избор теме6						
4.	Основна алатна трака7						
5.	Алат за анализу атрибута						
6.	Алат за претрагу						
7.	Алат за идентификацију19						
8.	Главни мени21						
8	.1 Садржај мапе						
8	22 Подлоге						
8	3.3 Мерења						
8	.4. Цртање						
8	30.5 Просторна селекција						
8	8.6 Графички извештај						
8	8.7 Подршка						
8	.8 О апликацији						
9.	Мени за избор размере						
10.	Прегледна карта						

I Увод

GDi LOCALIS Visios је конфигурабилни веб ГИС прегледник развијен на JavaScript технологији намењен визуализацији просторних података. Базиран је на платформи географског информационог система и првенствено је намењен коришћењу путем Интернета.

Апликација База података о обележјима безбедности саобраћаја заснована је на GDi LOCALIS Visios-у, а неке функционалности GDi LOCALIS Visios-а су:

- кретање (навигација) по карти,
- претрага, идентификација и просторна селекција географских података,
- извоз резултата упита у ексел датотеку,
- унос и измена географских и алфанумеричких података (едитовање на веб-у),
- цртање по мапи и штампа извештаја о географским подацима,
- мерење удаљености и површине и испис резултата претраживања, у различитим мерним јединицама,
- конфигурабилан изглед корисничког интерфејса путем одабира језика и теме апликације,
- одабир подлоге мапе и подешавање транспарентности појединачних сервиса,
- коришћење сервиса мапе из разних извора (MapService, WMS),
- статистичке анализе.

II Структура апликације

Илустрација 1 – Структура апликације

Веб ГИС прегледник GDi LOCALIS Visios је састављен из следећих елемената (према нумерацији са слике):

- 1. Заглавље са логом и насловом апликације
- 2. Алатна трака за избор језика
- 3. Алатна трака за избор теме
- 4. Основна алатна трака
- 5. Алат за анализу атрибута
- 6. Алат за претрагу
- 7. Алат за идентификацију
- 8. Главни мени
- 9. Мени за избор размере
- 10. Прегледна карта.

• Imagine. Implement. Innovate.

GDi Effective Solutions

1. Заглавље са логом и насловом апликације

У заглављу, у горњем левом углу апликације, смештен је лого апликације (Агенција за безбедност саобраћаја). Поред логоа исписан је наслов апликације.

Илустрација 2 – Лого и наслова апликације

2. Алатна трака за избор језика

Алатна трака за избор језика омогућава промену језика/писма апликације. Кликом на расположиви језик/писмо, апликација се поново учитава и сав садржај апликације се исписује изабраним језиком/писмом, осим самих података који се приказују оним језиком/писмом којим су унети у базу података.

Илустрација 3 - Алатна трака за избор језика

Илустрација 4 – Избор писма – латиница

Илустрација 5 – Избор писма – ћирилица

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihajla Pupina 165e PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201; Upisar/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d. Esri distributer za Srbiju

Илустрација 6 – Избор језика – енглески језик

3. Алатна трака за избор теме

Приликом учитавања, кориснику је апликација представљена основном темом одређене боје. Алатна трака за избор теме омогућава промену теме, односно промену графичког изгледа апликације. Кликом на неку од расположивих тема, мења се графички изглед апликације.

Илустрација 7 - Алатна трака за избор теме

Илустрација 8 - Графички изглед апликације у зависности од промене теме

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihaila Pupina 165e

PIB: 100249211; Matični broj: 17164082;

4. Основна алатна трака

Основна алатна трака налази се са леве стране прозора апликације и садржи основне алате за рад са мапом:

Иконица	Назив алата	Функционалност
•	Увећај	Алат за увећање приказа — Потребно је да корисник кликне левим тастером миша на мапу, задржи притиснут леви тастер миша и развуче правоугаоник. Приказ карте се увећава (зумира) на подручје описаног правоугаоника.
$\overline{\bigcirc}$	Умањи	Алат за умањење приказа – Потребно је да корисник кликне левим тастером миша на мапу, задржи притиснут леви тастер миша и развуче правоугаоник. Тренутни приказ карте се смешта у описани правоугаоник и на тај начин се приказ карте умањује. Што је описани правоугаоник мањи, то се приказ карте више умањује.
۲	Помери карту	Алат за померање мапе – Потребно је да корисник кликне левим тастером миша на мапу, задржи притиснут леви тастер миша, и повуче карту, па пусти тастер. Приказ карте се помера тако да се локација на карти на којој је притиснут тастер сада налази на локацији на којој је тастер пуштен.
3	Почетни приказ	Алат за целокупан приказ мапе – Приказ карте се враћа на почетни приказ.
$\textcircled{\bullet}$	Претходни приказ	Алат за повратак на претходни приказ – Приказ карте се поставља на претходни приказ, уколико он постоји.
	Наредни приказ	Алат за одлазак на следећи приказ — Приказ карте се поставља на следећи приказ, уколико он постоји.
$\mathbf{x}$	Обриши селекцију	Алат за уклањање селекције и графике – Уклања се селекција са карте, као и сва графика коју је корисник креирао.

Уколико се курсор постави изнад било које иконице у апликацији, исписује се опис дугмета/алата, тзв. *Tooltip*.

Илустрација 9 - Испис Tooltip-a

Испод основне линије алата налази се алат **Анализа атрибута**. Кликом на алат, отвара се форма у којој је могуће одабрати врсту атрибутне анализе- "Саобраћајне незгоде" или "Лица". У зависности од одабране врсте анализе, понуђени су различити критеријуми које корисник може користити у анализи. Корисник треба да означи одговарајући критеријум и изабере атрибуте на основу којих креира филтер за добијање резултата.

Одабир критеријума врши се означавањем квадатића испред назива . Тек након одабира критеријума активира се одговарајућа падајућа листа из које је потребно одабрати жељене атрибуте. Квадратић са десне стране сваког критеријума служи за селекцију свих вредности из падајуће листе ("Селектуј све").

Уколико корисник не изабере атрибут за одабрани (чекирани) критеријум, у приказу ће бити приказани разултати за све атрибуте датог критеријума.

За креирање филтера могуће је одабрати један, више или све критеријуме за дефинисање упита за анализу. Од креираног филтера зависиће добијени резултати.

Атрибутивна анализа	* Атрибутивна анализа	я
🛞 Саобраћајне незгоде 🛛 Лица	🍙 Саобраћајне незгоде 🏾 🕘 Лица	
🔲 Полицијска управа 🛛 Све полицијске управе 💌 📃	🔤 Полицијска управа 🛛 Све полицијске управе 💌	
Општина Све општине 💌	Општина Све општине 🔻	
Година Све године 💌	Година Све године 🔻	
Месец Сви месеци 👻	Месец Сви месеци 🗸	
Дан Сви дани 👻	Дан Сви дани	
Час Сви часови 👻	П Час Сви часови	
Вид Сви видови 💌		
Категорија возила Све категорије возила 💌		
Старост учесника	Својства учесника Сва својства учесника 👻	
Извези у .xls Извези у .pdf Прикажи на карти Прикажи у табели	Категорија возила Све категорије возила 🔻	-
	Старост учесника	
	Пол Изаберите вредност 🔻	
	Извези у .xls Извези у .pdf Прикажи на карти Прикажи	и у табели

У дну прозора алата за анализу налазе се опције за извоз резултата анализе у различите формате, као и опције за табеларни приказ и приказ резултата анализе на карти. Корисник може преузети податке у .xls и .pdf формату једноставним кликом на одговарајућу опцију.

Одабиром опције **Извези у .xls** извршава се упит на основу задатог филтера и генерише се ексел документ. Прве колоне у ексел табели представљају критеријуме који су одабрани у току креирања филтера. Последњих пет колона представљају перманентне критеријуме, чији се резултати обавезно приказују. У анализи "Саобраћајне незгоде", пет перманентних критеријума који се добијају у резултату су СНПОГ (број саобраћајних незгода са погинулим лицима), СНПОВ (број саобраћајних незгода са повређеним лицима), СННАС (број саобраћајних незгода са настрадалим лицима, СНПОГ+СНПОВ), СНМШ (број саобраћајних незгода са материјалном штетом) и СНУК (укупан број саобраћајних незгода). У анализи

"Лица", пет стандардних поља која се добијају у резултату су ПОГ (број погинулих лицима), ТТП (број лица са тешким телесним повредама), ЛТП (број лица са лаким телесним повредама), ПОВ (број повређених лица), НАСТ (укупан број настрадалих, ПОГ+ТТП+ЛТП). Пет стандардних поља су нумеричког типа и са њима је могућа даља манипулација и анализа у екселу.

x	□ 5 · ♂ ·	≂ Traff	icAccidents16-29-37.xls [Compatib	ility Mod	e] - Exc	el	? 📧	- 🗆	×
F	TLE HOME I	NSERT	PAGE LAYOUT FORMULAS	DAT	A F	REVIEW	VIEW	Team	Þ
G	12 👻 :	× v	f _x						~
	Α	B	С	D	Е	F	G	Н	
1	Полицијска управа	Година	Вид	ΠΟΓ	ΤП	ЛТП	ПОВ	HACT	
2	Београд	2013	Обарање или гажење пешака	46	254	704	958	1004	
3	Смедерево	2013	Обарање или гажење пешака	6	22	56	78	84	
4	Београд	2014	Обарање или гажење пешака	38	272	660	932	970	
5	Ваљево	2013	Обарање или гажење пешака	8	20	47	67	75	
6	Панчево	2013	Обарање или гажење пешака	4	22	43	65	69	
7	Смедерево	2014	Обарање или гажење пешака	4	24	57	81	85	
8	Ваљево	2014	Обарање или гажење пешака	3	14	46	60	63	
9	Панчево	2014	Обарање или гажење пешака	2	25	42	67	69	
Agencija za bezbednost saobraćaja Republike Srbije. (2015). Podaci integrisane baze podataka o obeležjima bezbednosti saobraćaja [Statistika]. Dostupno na: serbia.gdi.net/azbs. Posećeno dana: 10 02.06.2015.								Ŧ	
	Sheet	1	(+)	: al					
	Direct								·
RE/	ADY					-		+ 10	0%

Илустрација 11 – Изглед табеле у екселу

Одабиром опције **Извези у .pdf**, извршава се упит и генерише се **pdf** документ према задатим критеријумима анализе.

GDi GISDATA Beograd d.o.o. Bulevar Mihajla Pupina165e, 11070 Beograd, Srbija

БАЗА ПОДАТАКА о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији

Атрибутивна анализа саобраћајних незгода

Општина, Година, Вид	сн пог	СН ПОВ	CH HAC	сн мш	СН УК	СН УК%
Барајево, 2014, Обарање или гажење пешака	0	3	3	1	4	2.16
Горњи Милановац, 2014, Обарање или гажење пешака	0	12	12	0	12	6.49
Краљево, 2014, Обарање или гажење пешака	5	50	55	1	56	30.27
Лазаревац, 2014, Обарање или гажење пешака	4	35	39	0	39	21.08
Лъиг, 2014, Обарање или гажење пешака	0	5	5	0	5	2.70
Чачак, 2014, Обарање или гажење пешака	3	65	68	1	69	37.30
укупно	12	170	182	3	185	
У ПРОЦЕНТИМА	6.49	91.89	98.38	1.62		

Опција **Прикажи на карти** омогућава симболизацију општина или полицијских управа на карти на основу дефинисаног филтера, и то само уколико је један од та два критеријума одабран за анализу. Након креирања филтера и одабира опције Прикажи на карти, отвара се прозор где корисник мора одабрати поље за класификацију из падајуће листе. У зависности од одабране анализе, потребно је одабрати једно од пет стандардних резултирајућих поља. Кликом на опцију **Да**, на карти се означавају одабране општине, односно полицијске управе, на основу вредности из поља одабраног за симболизацију. Симболизација се врши на основу поделе одабране вредности у 5 класа, одговарајућих боја (од зелене до црне). На сваком симболизованом објекту приказаће се и лабела састављена од назива поља и вредности на основу које је извршена симболизација.

Уколико се за критеријум не одабере година, резултати ће бити приказани за последњу (2014) годину.

Уколико као критеријум нису чекиране Општине или Полицијске управе, неће бити могућ приказ на карти, а корисник ће о томе бити обавештен одгварајућом поруком: "За приказ на карти мора бити одабран атрибут општина или полицијска управа".

Уколико корисник жели да уклони постављену симболизацију са карте, потребно је да одабере опцију Обриши селекцију, која се налази у линији основних алата, са леве стране прегледника.

office-belgrade@gdi.net www.gdi.net +381 11 3122 900 tel +381 11 3122 948 fax GDi GISDATA Beograd d.o.o. Bulevar Mihajla Pupina165e, 11070 Beograd, Srbija

Илустрација 12 – Приказ резултата анализе на карти

Одабиром опције **Прикажи у табели** отвара се табела Резултати, са добијеним резултатима анализе. У горњем десном углу табеле се налазе опције за извоз у ексел и смањење приказа табеле.

Илустрација 13 – Приказ резултата анализе у табели

6. Алат за претрагу

Алат за претрагу служи за проналажење објеката на мапи према задатим критеријумима. Претрага и проналажење објеката се врши на основу атрибутних критеријума које корисник задаје у прозору Претрага, који се отвара кликом на иконицу алата **Претрага**.

Илустрација 14 - Прозор Претрага

У прозору **Претрага** се из падајуће листе **Слој за претрагу** најпре бира слој чији ће се објекти претраживати. Након одабира слоја за претрагу, у прозору се кориснику нуде атрибутна поља на основу којих може одредити критеријум претраге објеката. Уколико се за одабрани слој не одабере ни један критеријум, претрага се не може извршити.

Атрибутне вредности за претрагу по пољима ImeCir/ImeLat за општине и NazivCir/NazivLat за полицијске управе се бирају из падајуће листе. Уколико се жели пронаћи општина Краљево, потребно је из падајуће листе ImeCir/ImeLat одабрати ову вредност. У зависности од одабраног језика апликације, у форми за претрагу ће бити понуђена претрага по ћириличним или латиничним називима општина, односно, полицијских управа.

За поље "MUP SIFRA" за општине потребно је уписати тачну шифру општине која се жели приказати у резултатима претраге.

Остала поља захтевају упис распона вредности "од- до" за одабрани атрибут. На пример, критеријум претраге може бити број повређених лица (POV) од 30 до 40 за одабрани слој општина или полицијских управа.

Илустрација 15 - Прозор **Претрага** када се бира слој за претрагу

Након дефинисања критеријума, претрага се покреће кликом на дугме **Претражи** или притиском на дугме **Enter** на тастатури.

Претрага			×	
Слој за претрагу	Јавни ризик стр	радања ДЕЦЕ	•	Јавни ризик страдања ДЕЦЕ ДО 14 ГОДИНА по општинама (2011-2013)
ImeCir			•	
MUP SIFRA				
JRNAST	О д	До		
POG	Од	До		
TTP	Од	До		
LTP	Од	До		
POV	30	40		
NAST	Од	До		
Претражи	Уклони			

Илустрација 16 - Прозор Претрага са одабраним критеријумом

Резултати претраге, односно објекти који задовољавају дефинисане критеријуме, приказују се у табели **Резултати**. Редови у табели представљају објекте који задовољавају задати критеријум претраге, а колоне представљају њихове атрибуте. Први ред у табели са резултатима је аутоматски селектован.

Поред приказа у табели, резултати претраге су приказани и на мапи – сви објекти који задовољавају критеријуме су селектовани црвеном бојом на мапи. Уколико је неки објекат селектован у табели са резултатима, он је селектован зеленом бојом на мапи. Обзиром на то да је први ред, односно објекат, аутоматски селектован у табели, он је аутоматски селектован и зеленом бојом на мапи.

Илустрација 17 - Резултати претраге - објекти означени на мапи црвеном бојом, први објекат означен зеленом бојом

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihajla Pupina 165e PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201; Upisan/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d. Esri distributer za Srbiju

office-belgrade@gdi.net www.gdi.net +381 11 3122 900 tel +381 11 3122 948 fax

Илустрација 18 - Резултати претраге - обејкат селектован у табели се означава зеленом бојом на мапи

Преласком миша преко реда тј. објекта у табели (*hover*), аутоматски се означава тај објекат зеленом бојом на мапи. На овај начин се веома лако визуелно може одредити локација на мапи неког објекта из табеле са резултатима претраге.

Илустрација 19 - Преласком курсором преко објекта у табели врши се означавање зеленом бојом тог објекта на мапи

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihajla Pupina 165e PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201; Upisan/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d. Esri distributer za Srbiju

Структура прозора Резултати је приказана на следећој слици:

	6.							1.								<u> </u>	
Резултат	И	1.00		Jah	To Jan		10/1	and the sea	na) (r	Distriction of the local de	Grangetin	5		Martine e			8 8 ×
Резултати	ImeLat	ImeCir	MUP SIFRA	POG	TTP	LTP	POV	NAST	NEMA	ProsStanovnik 2011 2013	a ProsRegVozila 2011 2013	JPBN	SPBN	JR	SR	JRNAST	SRNAST O
The second	Vlasotince	Власотинце	07405	0 Bugojno	2	10	12	12	3	29602	7426	121.6	48.5	Omp	0 💷	40.5	16.2 🔶
100	Vladimirci	Владимирци	07710	0	1	6	7	7	0	17270	4569		41.6	0	0	40.5	15.3
No. 18	Užice	Ужице	07901		4	31 Sarai	35	35	0 llon	77518	22672	107.1	36.6	0	0 E761	45.2	15.4
	Paraćin	Параћин	07209	1	6	16	22	23	5	53821	14903	358.6	129.5	1.9	0.7	42.7	15.4
Silvenil					4							105.4				44,4	16
Suberny	Pirot	Пирот	07308		1	26	27	27	16	57447	14737	67.9	26.5	0	0	47	18.3
	Požarevac	Пожаревац	07604			25		34	18 000	75043	24377	418.4	128.8	2.7	0.8	45.3	13.9
	Knić	Кнић 📋	07202	0	2	5	7 8	7 /	0 30000	14072	4003	220.3	77.4	Queen?	0	49.7 Fer	17.5
	Subotica	Суботица	08240		6lostar	53	59	60	13	140874	41704	163.3	55.2	0.7	0.2	42.6	14.4
	Plandište	Пландиште	08232	0	1	4	5 5		5	11174	2690	152.1	63.2	0 Exce	0	44.7	18.6
		Мали Зворник		0			5			12332	2756	235.2 (Apparturate	105.2			40.5	18.1
×.	Brus	Брус	07809	0 3		7 5	8	8	0	16135	4541	124	44tidin	0 Chan	0	49.6	17.6
	1 - 26 од 26 р	езултата						1		allishe and						« «	1 > > 200 T
	- 3.						2.										4.

Илустрација 20 – Структура прозора Резултати

 Заглавље табеле – у заглављу су исписани називи колона, односно атрибута објеката који су резултат претраге. Кликом на назив колоне врши се растуће сортирање података (појављује се стрелица поред назива колоне окренута на горе) по тој колони. Још једним кликом на назив колоне врши се опадајуће сортирање података (појављује се стрелица поред назива колоне окренута на доле).

Илустрација 21 - Сортирање резултата — растуће

Илустрација 22 - Сортирање резултата - опадајуће

Кликом на знак + у горњем десном углу прозора **Резултати**, поред назива последње колоне, отвара се прозор у којем је могуће укључити или искључити било коју колону из приказа у табели.

Илустрација 23 - Прозор у којем је могуће искључивање/укључивање колона из приказа у прозору Резултати

Све колоне су иницијално укључене. Кликом на *check-box* поред назива колоне, могуће је ту колону искључити. Колона се укључује поновним кликом на *check-box*.

Илустрација 24 - Колоне искључене из приказа у прозору Резултати

2. **Резултати претраге** – један ред у резултатима представља један објекат на мапи. Селекцијом реда/објекта у овом делу прозора, аутоматски се означава зеленом бојом тај објекат на мапи.

Преласком курсора преко реда/објекта, тај објекат се означава зеленом бојом на мапи.

Двоструким кликом на ред/објекат у табели приказ мапе се зумира на тај објекат.

- 3. **Приказ укупног броја резултата** Укупан број резултата претраге приказан је у доњем левом углу прозора Резултати.
- 4. Навигација кроз резултате Иницијално је постављено приказивање 200 резултата у прозору са резултатима. У случају да постоји више од 200 резултата, прозор Резултати добија стране, а навигација по странама се врши помоћу стрелица у доњем десном углу прозора Резултати. Број резултата по страни могуће је променити избором одговарајуће вредности из падајуће листе у доњем десном углу прозора Резултати.

Илустрација 25 - Избор броја резултата по страни

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihajla Pupina 165e PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201; Upisan/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d. Esri distributer za Srbiju

Кликом на дугме Sepши се повратак на прву страну. Кликом на дугме иде се на последњу страну са резултатима. Кликом на дугме прелази се на претходну страну, а кликом на прелази се на следећу страну са резултатима. У белом квадратићу приказан је број стране чији се садржај тренутно приказује у прозору са резултатима. Навигација по странама је могућа и уписивањем броја стране која се жели прегледати.

Илустрација 26 - Навигација по странама

5. Алати за рад са резултатима и алати за манипулацију табеле Резултати – Алати се налазе у горњем десном углу прозора Резултати. Поред алата Извоз у ексел и Документација, налазе се алати помоћу којих се изабрани објекат из прозора Резултати може брзо лоцирати на мапи или уклонити из селекције. Алати за манипулацију прозором омогућавају минимизирање и затварање прозора Резултати.

Илустрација 27 - Алати за рад са резултатима и манипулацију прозором **Резултати**

Први алат у оквиру табеле Резултати је у **Извоз у Ексел** . Одабиром алата Извоз у Ексел омогућен је извоз табеле у екесел табелу. Након извоза отвара се ексел документ у коме налазе сви подаци приказани у табели Резултати. На овај начин је омогућена даља манипулација подацима ван аплиакције.

Уколико је ред/објекат у табели селектован, кликом на дугме Увећај 🖭 се врши зумирање на

тај објекат на карти. Кликом на дугме Помери 🕥 приказ мапе се помера тако да објекат који је

селектован у табели буде у центру мапе. Кликом на дугме **Деселектуј** селектовани ред/објекат се уклања из селекције у табели и са мапе.

Кликом на дугме **Смањи прозор** (Прозор **Резултати** се минимизира и смешта у облику иконице **Прикажи резултате** (Прикажи резултате) у доњи леви угао апликације (као што је означено на наредној Илустрацији).

GDi GISDATA Beograd d.o.o. Bulevar Mihaila Pupina 165e

Илустрација 28 - Минимизиран прозор Резултати

Кликом на иконицу **Прикажи резултате**, прозор **Резултати** се враћа на почетну величину, са истим садржајем који је имао и пре минимизирања.

6. Картица Резултати – Подразумевани приказ резултата претраге приказан је у овој картици.

GDi Effective Solutions

7. Алат за идентификацију

Алат за идентификацију служи за идентификовање објеката кликом на неку локацију на мапи. Алат се

покреће кликом на иконицу **Идентификација** . Након тога, у горњем десном углу апликације отвара се алатна трака **Слојеви** у којој је приказан слој који је тренутно укључен у Садржају мапе, а чији ће се објекти идентификовати.

Илустрација 29 - Алатна трака за идентификацију — падајућа листа за избор слоја

Могуће је идентификовати само тренутно укључени слој на мапи, односно у Садржају мапе.

Након избора слоја, кликом на локацију на мапи врши се идентификација објекта изабраног слоја на који је корисник кликнуо и отвара се прозор са резултатима идентификације.

Илустрација 30 - Идентификација кликом на мапу

Прозор са резултатима идентификације садржи неколико елемената:

_						<u> </u>	3.	
1.	Класе јав страдања	ног пондерисаног р по општинама у С	ризика рбији			🕑 🕲 🕊 1 од 2 🍁	×	
	Резултати	ImeLat	// 6157		Rakovica	11.40		
5		ImeCir		12	Раковица			-
3.		MUP SIFRA						2
		POG14						
		TTP14						
		LTP14			209			
		POG13						
		TTP13			35			
		LTP13						
		ProcStan2013			109034			
		RegVoz2013			30881		-	

Илустрација 31 - Прозор са резултатима идентификације

- 1. Назив слоја чији објекат је идентификован Исписује се у заглављу прозора, са леве стране.
- 2. **Резултат идентификације** Атрибути идентификованог објекта су исписани у овом делу прозора. Са леве стране налазе се називи атрибута (колона), а са десне њихове вредности.
- Навигација кроз резултате идентификације У зависности од тренутне размере и величине објеката на мапи, могуће је у резултату идентификације добити више објеката. У заглављу је исписан укупан број идентификованих објеката односно резултата идентификације, а навигација кроз резултате се врши помоћу стрелица.

Илустрација 30 - Навигација кроз резултате идентификације

4. Алати за брзо лоцирање резултата идентификације на мапи – Кликом на иконицу Увећај приказ мапе се зумира на објекат који је резултат идентификације. Кликом на иконицу Помери

🔊 приказ мапе се помера тако да објекат који је резултат идентификације буде у центру мапе.

5. Картица Резултати – Подразумевани приказ резултата идентификације приказан је у овој картици. Кроз прозор са резултатима идентификације могуће је доћи и до других података који су везани (у релацији) за податке који се претражују, уколико их има.

Класе јав страдања	ног пондерисаног ризика а по општинама у Србији	a	Benny	🕑 🕲 🌩 1 од 1 🔶 🗙
Резултати	MUP SIFRA		07110	-
	POG14	UVER	- 600	
	TTP14			10010380
	LTP14		E209 TOTAIL	
	POG13			
	TTP13 000000000000000000000000000000000000		35	
	LTP13			
	ProcStan2013	Bap	anaraa 109034	
	RegVoz2013		30881	
	JPBN13		1061.1	Contraction of the second
	SPRN13		374.7	•

Илустрација 32 - Резултат идентификације

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihaila Pupina 165e

PIB: 100249211; Matični broj: 17164082;

8. Главни мени

У главном менију се налазе следеће алатне траке и алати:

Илустрација 33 - Садтжај алата главног менија

Садржај главног менија може да варира у зависности од верзије апликације и имплементиране функционалности.

8.1 Садржај мапе

Кликом на Садржај мапе отвара се истоимени прозор у којем су наведени сви сервиси и слојеви који се налазе на мапи.

Илустрација 34 - Прозор Садржај мапе

Као што је приказано на илустрацији, први ред у прозору (БезбедностСаобраћаја) представља сервис. Уколико у апликацији постоји више сервиса, онда су они наведени један испод другог.

Поред назива сервиса, налази се опција која омогућава повећање/смањење транспартентности сервиса. Кликом на стелицу лево или померањем дугмета ка левој стрелици, корисник смањује транспарентност слоја, док кликом на страницу десно, или померањем дугмета ка десној стрелици повећава транспарентност слоја.

Слојеви су наведени у форми стабла, у оквиру сервиса ком припадају. Редослед којим су слојеви поређани у прозору **Садржај мапе** одређује и редослед њиховог исцртавања на мапи - прво се исцртавају слојеви који су на дну стабла, а последњи се исцртава слој који је на врху стабла.

Укључивање и искључивање слојева, врши се кликом на квадратић 🗹 поред назива сервиса/слоја. Садржај мапе је дефинисан тако да може бити укључен само један слој. Уколико корисник активира други слој, претходни се аутоматски се искључује.

Укључивањем слоја, испод његовог назива ће се приказати и симболи којим су објекти тог слоја исцртани на мапи, односно класификација на основу одабраног атрибута.

Илустрација 35 - Преглед симбологије слојева

8.2 Подлоге

Кликом на алат Подлоге отвара се истоимени прозор.

Илустрација 36 - Прозор Подлоге

У овом прозору могуће је изабрати неку од предефинисаних подлога кликом на одговарајућу слику. Подлога представаља статичку позадинску (background) карту која садржи помоћне статичке слојеве чији тематски садржај варира од апликације до апликације. Подлоге могу да буду нпр. топографска карта (Topographic), сателитски или ортофото снимак (Imagery), улична мрежа (Open Street map), и слично.

office-belgrade@gdi.net www.gdi.net

+381 11 3122 900 tel +381 11 3122 948 fax

Илустрација 37 - Подлога - Сателитски снимак

Илустрација 38 - Подлога - Улична мрежа

Подлоге је могуће искључити кликом на сличицу Уклони подлогу

8.3 Мерења

Кликом на алат Мерења отвара се истоимена алатна трака.

Esri distributer za Srbiju

GDi Effective Solutions

Ова алатна трака садржи следеће алате:

Координате тачке

Овај алат омогућава одређивање координата било које тачке на мапи. Кликом на алат, а затим на локацију на мапи, отвара се следећи прозор:

	Координате тачке		×
SU	Gauss-Krüger зона 7: UTM зона 34N	7478489.3961 478062 2057	4943538.2920
	WGS 84: Web Mercator Auxiliany Sobere	20.7234	44.6361
	A destablished a spectrum	2300310.4171	3301110.0203

Илустрација 40 - Одређивање координата тачке на мапи

Координате тачке су наведене у неколико предефинисаних координатних система, што зависи од намене апликације. Локација чије су координате приказане у прозору **Координате тачке** обележена је црвеним маркером на мапи.

Дужина

Избором овог алата могуће је мерење дужина на мапи. Потребно је кликнути на мапу да би се започело мерење дужина. Сваким следећим кликом се наставља мерење дужине линије коју корисник исцртава и која се означава црвеном бојом на мапи.

Илустрација 41 - Мерење дужина

Двоструким кликом се завршава мерење и резултат мерења се приказује у одговарајућем прозору.

У прозору **Дужина** могуће је променити јединице у којим је изражена мерена дужина, једноставним одабиром одговарајуће мерне јединице из падајуће листе.

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihajla Pupina 165e

Илустрација 42 - Промена јединице у којој је изражено мерење дужине

Дужина слободном руком

Дужине је могуће мерити и дуж линија које корисник задаје "слободном руком". Потребно је изабрати алат Дужина слободном руком, кликнути на мапу левим тастером миша да би се отпочело цртање, а затим, држећи притиснут леви тастер миша, повући мишем по екрану замишљену линију на мапи чија се дужина жели измерити и на крају пустити тастер.

Резултат мерења се приказује у одговарајућем прозору, а линија се обележава на мапи црвеном бојом.

Илустрација 43 - Мерење дужина слободном руком

Исто као и код алата Дужина и овде је могуће изабрати јединице у којима је исказан резултат мерења дужине.

Површина

Избором овог алата могуће је мерење површина на мапи. Кликом на алат, а затим на мапу започиње се цртање полигона чија се површина жели измерити. Сваки следећи клик на мапу дефинише теме полигона, а двоструким кликом се завршава мерење. GDi Effective Solutions

Резултат мерења се приказује у прозору **Површина**, а измерена површина се на мапи означава црвеном бојом.

Илустрација 44 - Мерење површина

Могуће је променити јединице у којима се приказује резултат мерења површина избором из предефинисане падајуће листе у прозору **Површина**.

Илустрација 45 - Промена јединице у којој је изражен резултат мерења површине

Површина слободном руком

Површине је могуће мерити и цртањем полигона "слободном руком". Потребно је изабрати алат Површина слободном руком, кликнути на мапу левим тастером миша да би се отпочело цртање полигона. Држећи притиснут леви тастер миша, потребно је описати полигон који чија се површина жели измерити и пустити тастер.

Резултат мерења је приказан у прозору Површина, а задата површина је обележена црвеном бојом на мапи.

Исто као и код алата Површина и овде је могуће изабрати јединице у којима је исказан резултат мерења површине.

office-belgrade@gdi.net www.gdi.net +381 11 3122 900 tel +381 11 3122 948 fax

Илустрација 46 - Мерење површине слободном руком

Лоцирај се на ХҮ

Овај алат омогућава проналажење локације на мапи на основу координата које корисник задаје. Кликом на иконицу **Лоцирај се на ХҮ** отвара се истоимени прозор у којем корисник задаје координате тачке коју жели да лоцира на мапи.

Лоцирај се на ХҮ	×
Координ	атни систем:
Gauss–Krüger зона 7	
Унесите коорд	инате тачке
X:	
Y:	
and the second second	1000
	Прикруни

Илустрација 47 - Прозор Лоцирај се на ХҮ

Уносом координата и кликом на дугме Прикажи, приказ мапе се лоцира на унете координате и локација на мапи се обележава црвеним маркером.

	Лоцирај се на ХҮ 🛛 🔀
•	Координатни систем:
	Gauss-Krüger зона 7 🗸 🗸
	Унесите координате Вгеz
	X: 7,411,400
	Y: 4,719,400
	Прикажи

Илустрација 48 - Прозор Лоцирај се на ХУ и приказ лоциране тачке

У падајућој листи Координатни систем могуће је изабрати неки од предефинисаних координатних система у ком ће се уносити координатне вредности.

Илустрација 49 - Избор координатног система

Уколико унете координате не одговарају опсегу изабраног координатног система, појавиће се одговарајуће упозорење "Грешка приликом трансформисања координата".

200	Лоцирај	се на ХҮ	
Грешка		Коорди	натни си
A	Menadovac WGS 8	4	
		Унесите коо	рдинате 1
Грешка приликом трансфор	мисања координата Л.		
ОК	φ;		
	and the second s		

Илустрација 50 - Упозорење у случају уноса погрешних координатних вредности

Сву графику (црвене маркере), која се исцрта коришћењем алата за мерење, могуће је уклонити са мапе кликом на иконицу **Обриши селекцију** која се налази на Основној алатној траци.

8.4. Цртање

Кликом на алат Цртање отвара се алатна трака за цртање.

Илустрација 51 - Алатна трака Цртање

Помоћу ове алатне траке корисник може на мапу да унесе текст или неки од предефинисаних графичких елемената. Ови елементи су груписани у падајућој листи **Облик**.

office-belgrade@gdi.net www.gdi.net +381 11 3122 900 tel +381 11 3122 948 fax GDi GISDATA Beograd d.o.o. Bulevar Mihajla Pupina165e, 11070 Beograd, Srbija

Илустрација 52 - Избор елемента који се црта

Поред избора графичког елемента, могуће је из палете боја изабрати боју графичког елемента.

Илустрација 53 - Избор боје елемента који се црта

Кликом на дугме **Цртај** може се отпочети цртање. Могуће је нацртати само један елемент. Да би се унео нови гарфички елемент потребно је поново кликнути на дугме Цртај. Графички елементи се цртају на следећи начин:

- **Тачка** – кликом на мапу црта се тачка.

- **Линија** – кликом левим тастером миша на мапу задаје се почетна тачка линије. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се правац и дужина линије.

- **Изломљена линија** – кликом на мапу задају се ломне тачке линије. Двоструким кликом завршава се цртање.

- **Линија слободном руком** – кликом левим тастером миша на мапу задаје се почетна тачка линије. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се облик и дужина линије.

- Полигон - кликом на мапу задају се темена полигона. Двоструким кликом завршава се цртање.

- **Полигон слободном руком** – кликом левим тастером миша на мапу задаје се почетно теме полигона. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се облик полигона.

- **Троугао** - кликом левим тастером миша на мапу задаје се средиште троугла. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се величина троугла.

- **Правоугаоник** – кликом левим тастером миша дефинише се једно теме полигона. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се наспрамно теме полигона.

Effective Solutions

Круг - кликом левим тастером миша на мапу задаје се центар круга. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се полупречник круга, односно величина круга.

Елипса - кликом левим тастером миша на мапу задаје се центар елипсе. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се облик и величина елипсе.

Стрелица - кликом левим тастером миша на мапу задаје се почетак стрелице. Повлачењем курсора док је тастер притиснут и затим пуштањем тастера дефинише се правац, смер и величина стрелице.

Текст – у овом случају алатна трака за цртање мења садржај. Потребно је у одговарајуће поље уписати жељени текст, изабрати из падајуће листе фонт и величину текста. Кликом на мапу исписује се дефинисани текст.

a Vill	And a second	CONTRACTOR OF THE OWNER WAS ADDRESSED FOR THE PARTY OF THE PARTY.	A CONTRACTOR OF THE OWNER OF THE OWNER	CONTRACTOR OF THE OWNER	And Includes and I	-	
Облик	Текст	Унесите текст	Arial	- 10px -	Боја	Цртај	×
0100			ATAK			And the owner of the	

Илустрација 54 - Изглед алатне траке за унос текста

Приликом зумирања сви исцртани елементи задржавају своју величину релативно у односу на друге објекте на мапи. Ово не важи за текст, јер он задржава своју величину у односу на величину монитора:

Илустрација 55 - Графички елементи на крупној размери

Илустрација 56 - Графички елементи на ситнијој размери

Унети графички елементи се уклањају са мапе кликом на иконицу Обриши селекцију 🛞 која се налази на Основној алатној траци.

8.5 Просторна селекција

Кликом на иконицу Просторна селекција отвара се истоимена алатна трака.

GDi GISDATA Beograd d.o.o. Bulevar Mihaila Pupina 165e PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201; Upisan/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d. Esri distributer za Srbiiu

• Imagine. Implement. Innovate.

Илустрација 57 - Алатна трака Просторна селекција

Просторна селекција омогућава селекцију објеката изабраног слоја помоћу полигона који корисник дефинише.

У падајућем менију **Слојеви** налази се слој који је тренутно укључен на мапи, а чије је објекти могуће селектовати.

Илустрација 58 - Слој чији ће се објекти селектовати

Селекција се врши полигоном који корисник нацрта. Полигон се може цртати дефинисањем темена кликом на мапи, помоћу алата **Селекција полигоном**. Полигон се може нацртати и помоћу алата **Селекција полигоном цртаним слободном руком** задавањем почетног темена кликом на мапи, повлачењем курсора док је притиснут леви тастер миша на мапи и на крају пуштањем тастера, чиме се дефинише облик полигона.

Могуће је дефинисати да ли ће се вршити селекција само оних објеката који се налазе унутар исцртаног полигона, или и оних објекта који се делимично налазе унутар исцртаног полигона (у пресеку), што је значајно уколико се врши селекција линијских или полигонских објеката.

Селекција полигона, који се делимично налазе унутар полигона, постиже се одабиром одговарајућег дугмета **У пресеку**.

Илустрација 59 - Селекција објеката унутар или у пресеку са дефинисаним полигоном

Након исцртавања полигона, отвара се прозор **Резултати** у којем су приказани објекти изабраног слоја који се налазе унутар полигона или у пресеку са њим. Ови објекти су селектовани и на мапи приказани црвеном бојом. Прозор **Резултати** је идентичан истоименом прозору који се користи за испис резултата

GDi GISDATA Beograd d.o.o. Bulevar Mihaila Pupina 165e

PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201:

претраге (видети део: Алат за претрагу), као што је и рад са резултатима селекције идентичан је раду са резултатима претраге.

Илустрација 60 - Резултати просторне селекције

8.6 Графички извештај

Ова опција омогућава извоз мапе у .pdf документ. Кликом на опцију **Графички извештај** отвара се истоимени прозор:

Грас	фички извештај	×
2	Brzan	
	💿 Задржи размеру 💿 Задржи приказ	
1	КRAGUJEVAC Изаберите резолуцију: 96 dpi	
Havel	Изаберите шаблон за штампу: Bezbednost_saobracaja_A3 🚽	Val
3	Креирај графички извештај	E761

Илустрација 61 — Прозор Графички извештај

У овом прозору се дефинишу поставке графичког извештаја. Из падајуће листе **Изаберите резолуцију**, корисник бира једну од две понуђене опције – 96 dpi и 150 dpi. Из падајуће листе **Изаберите шаблон за штампу** корисник бира неки од предифинисаних шаблона за штампу. У овом случају то су два формата портретне opjeнатције на основу којих ће се генерисати мапе у pdf формату- "Bezbednost_saobracaja_A3" и "Bezbednost_saobracaja_A4". Осим избора шаблона, постоје и две опције приликом штампања мапе које се дефинишу селектовањем одговарајућег *radio-button* дугмета.

• Задржи размеру – уколико је изабрана ова опција штампање ће се вршити тако да се задржи тренутна размера.

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihaila Pupina 165e

Upisan/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d.

PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201;

Esri distributer za Srbiiu

Да би се ово обезбедило, у зависности од резолуције монитора који се користи за преглед апликације, могуће је да ће приликом штампе опсег мапе који је одштампан бити другачији од опсега мапе који је био видљив у тренутку штампе.

• Задржи приказ – уколико је изабрана ова опција, онда ће опсег мапе који је одштампан бити идентичан опсегу мапе који је био видљив у тренутку штампе. Ово ће, у зависности од резолуције монитора која се користи за преглед апликације, имати за последицу да размера одштампане мапе буде другачија од размере мапе која је била постављена у тренутку штампе.

Генерисање документа се покреће кликом на дугме **Креирај графички извештај**. Генерише се .pdf документ припремљен за штампање са одабраним приказом мапе и одговарајућим елементима мапе – наслов, лого, размера, легенда.

8.7 Подршка

Кликом на дугме **Подршка** отвара се истоимени прозор у којем су наведени контакт подаци особе или институције која пружа техничку подршку за апликацију **GDi LOCALIS Visios**. Корисничко упутство се преузима кликом на опцију <u>преузмите</u> поред истоимене опције.

Прозор се затвара кликом на дугме ОК.

Илустрација 62 - Прозор **Подршка**

8.8 О апликацији

Кликом на опцију **О апликацији** отвара се прозор у којем су наведене основне информације о апликацији – назив апликације, аутор и верзија. Прозор се затвара кликом на дугме **ОК**.

O aplikaciji
CALIS
GDi LOCALIS Visios Verzija: 1.0
Powered by: GDi GISDATA Belgrade
ОК

Илустрација 63 - Прозор О апликацији

9. Мени за избор размере

Тренутна размера мапе приказана је у доњем десном углу апликације, у менију за избор размере.

Илустрација 64 - Размера мапе

Илустрација 65: Мени за избор размере

Кликом на иконицу **Промена размере** отвара се мени у којем је могуће изабрати неку од предефинисаних размера. Избором предефинисане размере, приказ мапе се аутоматски поставља на изабрану размеру.

GDi GISDATA Beograd d.o.o, Bulevar Mihajla Pupina 165e PIB: 100249211; Matični broj: 17164082; Registrovano kod APR RS reg.br.17783; Pretežna šifra delatnosti: 6201; Upisan/uplaćen osnovni kapital: 21.412,84 EUR; Tekući račun: 170-300714533-65; UniCredit Bank Srbija a.d. Esri distributer za Srbiju

office-belgrade@gdi.net www.gdi.net +381 11 3122 900 tel +381 11 3122 948 fax

Илустрација 66 - Избор размере

10. Прегледна карта

Прегледна карта или локатор показује где се тренутни опсег мапе налази у односу на целокупну мапу или у односу на неки већи опсег. Прегледна карта је позиционирана у доњем десном углу апликације и приступа јој се кликом на дугме **Прегледна карта** .

Илустрација 67 – Дугме **Прегледна карта**

Отвара се прозор Прегледна карта у којем је сивим правоугаоником приказан тренутни видљиви опсег мапе. Прегледна карта је погодна за оријентацију и навигацију на мапи.

office-belgrade@gdi.net www.gdi.net +381 11 3122 900 tel +381 11 3122 948 fax GDi GISDATA Beograd d.o.o. Bulevar Mihajla Pupina165e, 11070 Beograd, Srbija

Илустрација 68 - Прозор Прегледна карта

Навигација у овом прозору се обавља тако што се на сиви правоугаоник кликне и, држећи притиснут тастер миша, тај правоугаоник превуче на жељену локацију. Приказ мапе се аутоматски поставља тако да на екрану буде видљиво подручје које се налази у оквиру сивог правоугаоника.

Илустрација 69 - Навигација у прозору **Прегледна карта**

Док је прозор **Прегледна карта** отворен, свака промена видљивог опсега на мапи се рефлектује у прозору **Прегледна карта**.